

ת"פ 3114/05/20 - מדינת ישראל נגד משה פרס

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 3114-05-20 מדינת ישראל נ' פרס

לפני בעניין:	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד שירלי אוהיון תביעות ירושלים
נגד הנאשם		משה פרס ע"י ב"כ עוה"ד חיים הדיה

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם הודה בביצוע 3 עבירות **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. מכתב האישום עולה כי ביום 6.1.2019 שלח הנאשם למתלונן, על רקע פעילותו הפוליטית של האחרון בארגון שמאל, שלושה מסרים מאיימים בפייסבוק. בין היתר כתב לו כי הוא (המתלונן) הוא "מת מהלך" כי "אכניס לך סכין בתוך הלב ואסובב אותה חזק...", "אתה בן מוות", "אתה מת" ו"אני אדאג אישית לחסל אותך".

ברקע הדברים וביחס להסדר הטיעון יצוין, כי לנאשם רישום פלילי בעבירות אלימות, ותלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בן 4 חודשים, שהוטל עליו ביום 1.11.2017 בת"פ 17-09-4340 (תיק התנאי, המאסר המותנה). במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הנאשם יישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות, ואם התסקיר יצייר תמונה חיובית של קבלת אחריות, אי פתיחת תיקים חדשים ושיתוף פעולה עם גורמי הטיפול, יעתרו הצדדים במשותף להארכת המאסר המותנה ולהטלת של"ץ בהיקף 300 שעות, קנס בגובה 1,000 ₪, פיצוי בגובה 2,000 ₪ והתחייבות בסך 5,000 ₪. עוד הוסכם כי אם התסקיר יהיה שלילי, ירצה הנאשם מאסר בן 6 חודשים הכולל את הפעלת המאסר המותנה.

תסקירי שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו 4 תסקירים. הנאשם בשנות השלושים לחייו, נשוי ואב לשלוש בנות. כיום עובד מזה כשלוש שנים בתפקיד מנהלתי ואחראי בחברת לוגיסטיקה לשביעות רצון מעבידו (שגם העיד לפניו במסגרת שמיעת ראיות לעונש). הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית, סיים את לימודי התיכון והתגייס לצה"ל, אך במהלך שירותו היה מעורב בתאונה קשה שבה נפצע ונזקק לאחר מכן לניתוחים ולטיפולים לא פשוטים, ונותר עם נכות בגינה. בסופו של דבר, הותר לו שימוש בקנביס רפואי בשל כך. מעבר לכך הייתה לתאונה השפעה על מצבו הנפשי של הנאשם. בנוסף, איבד

הנאשם את אמו בגיל צעיר יחסית בשל מחלה קשה, ואף חוויה קשה זו הותירו בו את חותמה. הנאשם החל לצרוך סמים ובהמשך, כאמור קיבל היתר לצריכת קנביס רפואי, כאשר פעל להיגמל מאופיאטים. הנאשם קיבל אחריות למעשיו, חש בושה בגינם וטען כי ביצע אותם באופן אימפולסיבי, מבלי לשקול אותם עד הסוף, בשל פגיעה שחווה בכבודם של חיילי צה"ל בעקבות דברים שפרסם המתלונן, ושעליהם הגיב הנאשם באופן מאיים כאמור. הנאשם טען, כי רצה להפחיד את המתלונן ולהרתיע אותו מפני השמעת דעות דומות בעתיד, אך ברבות הזמן הבין את טעותו, ולהתרשמות שירות המבחן, הנאשם מחזיק בעמדות התומכות בריבוי דעות ובזכאות כל אדם לדעתו מתוך כבוד הדדי. יחד עם זאת שירות המבחן עמד על אופיו האימפולסיבי של הנאשם, וכן עמד על כך שלמרות ארבע הזדמנויות שניתנו לנאשם במהלך הליך זה לשתף פעולה עם השירות, לא נרשם שיתוף פעולה, הנאשם הגיע רק לבדיקת שתן אחת שנמצאה חיובית לקנביס בלבד, כשלעשרות אחרות לא הגיע בתירוצים שונים. שירות המבחן חושד כי הנאשם ממשיך לעשות שימוש בסמים אחרים מלבד קנביס, ואולם לא הוצגה ראיה לכך. בנסיבות אלו, המליץ שירות המבחן על הפעלת המאסר המותנה בדרך של עבודות שירות.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

הממונה מצא את הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות בחברת "המשקם" בירושלים.

ראיות וטענות לעונש

המאשימה הציגה את רישומו הפלילי של הנאשם ואת המאסר המותנה עליהם עמדתי, ומטעם הנאשם העיד מעסיקו, שסיפר על אדם חיובי עדין ונדיב, שפועל במסירות במסגרת עבודתו, למרות הקשיים עמם הוא מתמודד.

ב"כ המאשימה סברה שאין לכבד את ההסדר, אף לא בחלופתו השלילית (6 חודשי עבודות שירות), נוכח התנהלות הנאשם והעולה מהתסקירים, ועתרה להטיל עליו 8 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות וענישה נלווית. ב"כ הנאשם עמד על נסיבותיו הקשות של הנאשם, על הקשים עמם מתמודד ועל תפקודו החיובי במקום עבודתו, וביקש להסתפק בהארכת התנאי ובענישה נלווית.

קביעת מתחם העונש ההולם

על בית המשפט להכריע מהו העונש ההולם בנסיבות המקרה ובנסיבות הנאשם, רק לאחר שקבע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה. יש לתת את הדעת לערכים המוגנים, מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם וכן מדיניות הענישה הנוהגת.

אשר לערכים המוגנים - עבירת איומים פוגעת באוטונומיה של האדם, נועדה להצר את צעדיו, להפחיד אותו ולגרום לו להתנהג בצורה מסוימת, או למנוע ממנו להתנהג בצורה מסוימת. בשל כך, ובוודאי בנסיבות המקרה, הנוגע לחופש הביטוי ולחופש המצפון הקשורים בטבורם לחופש של אדם לבחור את דרכו הפוליטית, יש חומרה בביצוע עבירה זו, שנועדה לפגוע בחירות המחשבה והביטוי של האדם, בשים לב להיותנו אזרחים בחברה דמוקרטית המתיימרת להיות חופשית. מידת הפגיעה בערכים המוגנים ניכרת במקרה זה.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה - הנאשם אחראי למעשים שחומרתם בטיב האיומים ברצח על המתלונן, רק משום שדבריו גרמו לנאשם לעלבון, ורק משום שהנאשם הזדעזע מהם. חומרה נוספת היא בהישנות האיומים בשלושה פוסטים נפרדים, שחומרת כל אחד מהם די בה. חומרה יתרה היא המניע מאחורי האיומים, והוא הרצון לכפות על המתלונן דרך חשיבה אחרת, באופן היורד לשורש האוטונומיה שלו וליכולתו לבחור בחירה חופשית. בנוסף, ולא פחות מכך, באווירה הפוליטית האלימה הנוכחית, בה השמעת איומים כלפי פעילים פוליטיים ונבחרי ציבור הפכה לחזון נפרץ, וגם הפעלת אלימות על רקע פוליטי אינה כה נדירה, פוטנציאל הנזק מאיומים בסגנון "התרת דם", עלול להיות קטלני. אין כל הצדקה למעשה, וגם אופיו האימפולסיבי של הנאשם וחוויות העבר שלו בצבא, אין בהם להצדיק את שעשה.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת - בנסיבות של איומים על רקע פוליטי, הנטייה היא להחמיר בענישה.

א. רע"פ 8253/18 **ינאי נ' מ"י** (מיום 25.11.2018) - במקרה זה הנאשם נדון ל-6 חודשי עבודות שירות על בסיס מתחם שבין מספר חודשים ועד 12 חודשי מאסר, בשל השמעת איומים כלפי שופט, בת זוגו ועורך דינה אגב הליך משפטי. גם שם עמד בית המשפט העליון על חומרה נסיבות מעין אלו.

ב. עפ"ג (43248-01-22) **מ"י נ' בן דור** (מיום 18.5.2022) - במקרה זה הודה הנאשם באיומים על חיי ר' הממשלה ובנו בשלוש הזדמנויות. נקבע מתחם שבין שישה ל-12 חודשי מאסר והנאשם נדון ל-10 חודשי מאסר בפועל במקום עונש של עבודות שירות. בית המשפט עמד שם על חומרת איומים כלפי נבחרי ציבור.

מתחם העונש ההולם - לכן, מתחם העונש ההולם יחל במספר חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר וענישה נלווית.

הסדר הטיעון

גם בעידן תיקון 113 לחוק העונשין, ובהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, על בית המשפט לבחון את סבירות ההסדר בהתאם לקריטריונים שנקבעו בתיקון 113 [ע"פ 921/17 **אבו זעילה נ' מ"י** (מיום 28.5.2017); ע"פ 512/13 **פלוני נ' מ"י** (מיום 4.12.2013) בפסקאות 13 - 21 לפסק דינו של כב' השופט מלצר (**עניין פלוני**)]. בענייננו, הסדר הטיעון בהתאם לחלופה השלישית נוטה לקולה ועמדת המאשימה בטיעונים לעונש, דווקא מתיישבת עם רמת הענישה הנוהגת בנסיבות דומות. עם זאת, לא סברתי שיש מקום לסטות מן ההסדר, כפי שעשו באי-כוח הצדדים גם יחד, כל אחד מטעמיו ולשיטתו, וזאת ממספר טעמים:

הטעם הראשון הוא, שלמרות הרצון לסייע לנאשם להגיע לסיום ההליך באופן שיוכל לממש את ההסדר בחלופתו החיובית, הנאשם לא עשה כל מאמץ לשתף פעולה עם שירות המבחן, וגם אם הנאשם מתקשה מבחינה נפשית, לא סברתי שיש בכך תירוץ משביע רצון להתנהלותו לאורך תקופה ארוכה, שגם הביאה לבזבוז משאבים ציבוריים יקרים לריק (כוונתי בעיקר לזמנו של שירות המבחן המצוי במצוקה גדולה עד מאוד, המשפיעה לרעה על זכויות נאשמים עצורים לדוגמה). חזקה שהנאשם יודע היטב את השלכות התנהלותו זו על התוצאה העונשית, בוודאי שעה שאינו מגיע להליך זה חף מעבר פלילי קודם ורלבנטי (בעבירות אלימות) ובוודאי שעה שחרב המאסר המותנה מונפת מעליו. לכן יש להוסיף את העובדה כי הנאשם הוזהר על-ידי במהלך שלושה דיונים נפרדים על-פני שנה שלמה, מפני השלכות

התנהגותו, אך הדבר לא הביא לשיפור תפקודו;

הטעם השני הוא, כי הנסיבות שתוארו לעיל, מתיישבות לחלוטין עם החלופה השלילית של ההסדר, ולא נמצאו נסיבות חריגות לחומרה או לקולה, המצדיקות התכחשות להסדר. חזקה שהסדר אליו הגיעו הצדדים יקום, גם כשהדבר לא נוח ואינו אופטימלי למי מהם. יש בכיבוד ההסדר כדי להגביר את הוודאות המשפטית, ולהעביר מסר לשני הצדדים, בדבר מחויבותם להסדר. בהקשר זה ראו **בעניין פלוני**, פסקה 9.

בנוסף ומעבר לדרוש אציון, כי לטעמי הצדדים טעו כשהתייחסו למאסר המותנה כאל מאסר מותנה בר-הפעלה, שכן בשל ביצוע 3 עבירות איומים, הפך המאסר המותנה לחב-הפעלה. עם זאת, לא בשל היבט משפטי זה הגעתי למסקנה אליה הגעתי.

בנסיבות אלה, אין להידרש למקום הנאשם במתחם העונש שקבעתי, ויש לקבוע כי ההסדר שהוצג יקום על-פי חלופתו המחמירה, בחזקת ענישה הולמת לנסיבות המעשה והעושה כאחד.

גזירת הדין

נוכח כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, שיבוצעו ב"המשקם" בירושלים החל מיום 1.12.2022. במועד זה על הנאשם להתייצב במשרדי הממונה עד לשעה 08:00. ככל שהנאשם לא יבצע את העונש כנדרש, ניתן יהיה להמירו למאסר בפועל ללא החלטה שיפוטית;
- ב. מפעיל בחופף את המאסר המותנה בתיק התנאי, כך שבסה"כ ירצה הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות כאמור לעיל;
- ג. 6 חודשי מאסר שלא ירצו, אלא אם יעבור הנאשם כל עבירת אלימות לרבות איומים ולמעט היזק לרכוש, בתוך 3 שנים מסיום עבודות השירות;
- ד. קנס בסך 1,000 ₪ או 4 ימי מאסר תמורתו אם לא ישולם. הקנס ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.1.2023 ובכל 1 לחודש רציף ועוקב. לא ישולם תשלום במועד יועמד הקנס לפירעון מיידי;
- ה. פיצוי למתלונן, ע"ת 3, בסך 2,000 ₪. הפיצוי ישולם בתשלום אחד עד ליום 1.2.2023;
- ו. התחייבות בסך 5,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות לרבות איומים ולמעט היזק לרכוש, בתוך שנתיים מהיום.

ניתן לקזז כל הפקדה שבתיק עם הפיצוי והקנס, על אף כל הודעת עיקול. יתרת זכות, בהיעדר עיקולים, תושב לנאשם.

קנסות ופיצויים ניתן לשלם כעבור 3 ימים מיום מתן גזר הדין בחשבון המרכז לגביית קנסות בדרכים הבאות:

• בכרטיס אשראי באתר www.eca.gov.il

• בטלפון: *35592 או 073-2055000

• במזומן בכל סניף של בנק הדואר בהצגת תעודת זהות בלבד

לא יונפקו שוברי תשלום.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ז' תשרי תשפ"ג, 02 אוקטובר 2022, במעמד הצדדים.